

50 SORU 50 CEVAP

ENGELLİ BAKIMINI YAPAN
KADINLARIN HAKLARI

50 SORU 50 CEVAP

ENGELLİ BAKIMINI YAPAN
KADINLARIN HAKLARI

Avrupa
Birliđi **sivil
düşün**

Bu içerik Avrupa Birliđi Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliđi desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamiyla şenay KEÇECİ'ye aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

KÜNYE

Hazırlayan : Şenay **KEÇECİ**
Tel : +90 506 784 35 29
e-mail : senaykececi@gmail.
com
Tasarım : Banu **BOZDEMİR**
Baskı : **Deniz Danışmanlık**

“

ENGELLERİ AŞMAK İÇİN GÜVENCE

”

ŞENAY KEÇECİ

1979 yılında Aık Veysel'in köyü Sivrialan'da dünyaya geldi.

Örenim hayatının tamamını Ankara'da tamamladı. Ortaokul yıllarından itibaren toplumun farklı kesimlerinin hakları için mücadele içinde oldu. Teknik Ressam olarak çalıştığı hayatının içindeyken de başta Alevi inancı olmak üzere toplumun farklı kesimlerinin hakları için çalışmaları gerçekleştirdi. Pir Sultan Abdal Kültür Derneği'nde Ankara şubesi ve Genel Merkezde çeşitli görevlerde bulundu. Bu alanda birçok çalışmaya beraber Pir Sultan Abdal Kültür Derneği öncülüğünde oluşturulan "Alevi Kadın Meclisinin" kuruluşunda görev aldı. 2020 yılında Engelliler Konfederasyonu'nun Yönetim Kurulu üyesi olarak seçildi ve "Engelli Üniversite Öğrencilerinin Savunuculuk Becerilerinin Artırılması" projesinde idari personel olarak çalıştı. 2021 yılından itibaren ise "Engellilerin Tüketici Hakları Projesinde" Proje Asistanı olarak çalışmalarını devam ettirmektedir.

Şenay, Engelli Çocuk Anneleri ve Gönüllüleri Derneği'nin Kurucu Genel Başkanı olarak derneğin Başkanlık görevini devam ettirmekte ve dernek tarafından gerçekleştirilen "Engelli Bakımını Yapan Kadınların Emeklilik Hakkı Kampanyasının" yürütülmesinde görev almaktadır.

Şenay ayrıca Sivrialan Kültür ve Dayanışma Derneği'nin başkanlığının yanı sıra Sivil Toplum Diyaloğu Derneği'nin kurucu üyesi ve Yönetim Kurulu üyesidir.

1.	Engelli Raporu Nereden Alınır?.....	10
2.	Engelli Raporu Nasıl Olmalıdır?.....	10
3.	Engelli Raporu Süreli Olursa Ne Olur?.....	10
4.	Bakım Hizmeti ve Evde Bakım Hizmeti Nedir?.....	11
5.	Bakıma İhtiyacı Olan Engelli Ne Demektir?.....	11
6.	Bakıma Muhtaç Engellilik Durumu Nedir? Kimler Faydalanabilir ve Ne Kadar Aylık Bağlanır?.....	11
7.	Evde Bakım Parası Nedir?.....	12
8.	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Tarafından Engelli Bireylere Sunulan Bakım Hizmetleri Nelerdir? ..	12-13
9.	Evde Bakım Parası Almanın Şartları Nelerdir?.....	13
10.	Evde Bakım Parası İçin Nereye Başvurulur?.....	14
11.	Evde Bakım Maaşı İçin İstenen Belgeler Nelerdir?.....	14
12.	Evde Engelli Bakım Maaşı İçin Gelir Kriteri Nedir?.....	15
13.	Evde Bakım Maaşı Başvurusu Kabul Edilenlerin Yapması Gereken İşlemler Nelerdir?.....	15
14.	Evde Bakım Maaşı Başvurusu Kaç Günde Sonuçlandırılır?.....	15
15.	Evde Bakım Maaşı Başvurusu Kabul Edilmeyenlerin Yapması Gereken İşlemler Nelerdir?.....	16
16.	Evde Bakım Maaşı Bağlanan Engellilerin Durumlarının Takibi Nasıl Yapılır?.....	16
17.	Bakım Maaşı Alanların Bildirim Zorunluluğu Nedir?.....	17
18.	Engelli Bakımı Yapan veya Hane İçindeki Gelir Değişikliği Ne Zamana Kadar Bildirilmeli?.....	17
19.	Bakım Veren Kişi ile Bakıma İhtiyacı Olan Engelli Aynı Adreste İkamet Etmek Zorunda mı?.....	18
20.	Bakıma İhtiyacı Olan Engellinin Adres Değişikliği Bildirimi Kaç Gün İçinde Yapılmalı?.....	18
21.	Bakım Hizmetleri Engellinin Akrabasının veya Bakıcı Personelinin İkametgahında Verilebilir mi?.....	19
22.	Evde Bakım Yardımında Kimler Akraba Sayılır?.....	19
23.	Bakım Aylığı Ne Kadar Süre Alınabilir?.....	19
24.	Evde Bakım Yardımında Engelliye Kaç Saat Hizmet Verilmelidir?.....	20
25.	Yenilenen Engelli Sağlık Kurulu Raporuna İtiraz Nasıl Yapılır?.....	20
26.	Hakem Hastaneye Sevlerde Yol ve Gündelik Ödeme Yapılıyor mu?.....	21
27.	Bakım Hizmetinin Vasi Tarafından Verilmesi Durumunda Bakım Maaşı Ödenir mi?.....	21
28.	Bakımı Yapılan Engelli Bireyin Yaşı Bakım Maaşının Bağlanmasını Etkiler mi?.....	22
29.	Evde Bakım Maaşı Alan Biri Sigortalı Çalışabilir mi?.....	22
30.	Evde Sigortalı Çalışan Olursa Engelli Maaşı Kesilir mi?.....	23
31.	Evde Engelli Bakımını Üstlenirken Başka Bir İşte Çalışan Kadınların Hakları Nelerdir?.....	23
32.	Bakım Yapacak Kişinin Kendisinin de Engelli Olması Durumunda Bakım Aylığı Alınabilir mi?.....	24
33.	Engelli Bireyin Gayrimenkul Sahibi Olması Bakım Maaşı Bağlanmasını Etkiler mi?.....	24
34.	Evde Bakım Maaşına Haciz Konulabilir mi?.....	24
35.	Evde Bakım Maaşı İpotek Gösterilerek Banka Kredisi Çekilebilir mi?.....	25
36.	Evde Bakım Maaşı Alınması Durumunda Rehabilitasyon Hizmetlerinden Faydalanmak Mümkünmüdür?.....	25
37.	Engelli Bakımı Yapanlar Vergi İndiriminden Faydalanabilirler mi?.....	26
38.	Engelli Bakımını Yapan Kadınlar Vergi İndiriminden Faydalanmak İçin Nereye Başvurabilir?.....	26
39.	Engelli Bakımını Yapanların Vergi İndiriminden Faydalanması İçin Gerekli Belgeler Nelerdir?.....	26
40.	Maliye Bakanlığı Merkez Sağlık Kurulu Hastane Raporlarında ki Oranları Düşürülebilir mi?.....	27
41.	Anne Babası Boşanmış Engellinin Evde Bakımı Nasıl Olur?.....	27
42.	Evde Bakım Aylığı Sorgulaması Nasıl Yapılır?.....	27
43.	Bakıma Muhtaç Engelli Çocuğu Olan Anne Nasıl Erken Emekli Olur?.....	28
44.	Bakıma Muhtaç Engelli Çocuğu Olan Annenin Erken Emekliliğinde Süre Nasıl Hesaplanır?.....	28
45.	Birden Fazla Engelli Çocuğu Olan Anne Her Çocuğu İçin Ayrı Ayrı Olarak Bu Haktan Faydalanabilir mi?.....	29
46.	Bakıma Muhtaç Engelli Çocuğu Olan Annenin Erken Emeklilik Primi Hesaplamasından Yararlanma Süresi Ne Kadardır?.....	29
47.	Evlalık Edinmelerde Anneler Bakıma Muhtaç Çocuk Üzerinden Erken Emeklilik Hakkından Faydalanabilir mi?.....	29
48.	Bakıma Muhtaç Engelli Çocuğu Olan Anne Erken Emeklilik İçin Nereye Başvuracak?.....	30
49.	Evde Engelli Bakımı Yapan Kadınların Emeklilik Hakkı Var mıdır?.....	30
50.	Evde Engelli Bakımını Üstlenen Kadınların Sosyal Güvencelerinin Olması İçin Ne Yapılıyor?.....	31

GİRİŞ

BM Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme engellilerin çoğunluğunun yoksulluk koşullarında yaşadığını belirtmektedir.

Yoksulluk engelliliğin en önemli sebeplerinden birisiyken engellilikte yoksulluğu doğuran ve artıran bir nedendir. Dünya nüfusunun ortalama %10'unun engelli kişilerden oluştuğu tahmin edilirken dünya genelinde en yoksulların %20'sinin engelli olduğu tahmin edilmektedir. Bu veri dahi yoksullukla engellilik arasında bir ilişki olduğunu göstermektedir.

Engellilere dair ülkemizde birçok konuda resmi veriler bulunmadığı gibi engellilerin yoksulluk durumuyla ilgili de resmi veriler bulunmamaktadır. AB ülkelerinin genelinde engelli nüfusun

%30'u aşırı yoksullukla baş etmek zorunda kalmaktadır. Bu veriye baktığımızda Türkiye'de aşırı yoksullukla karşı karşıya kalan, temel ihtiyaçlarını karşılayamayan milyonlarca engellinin ve engelli ailesinin olduğu ortaya çıkmaktadır.

TÜİK'in 2020 istihdam verilerine göre, genel nüfusun Türkiye'de işgücüne katılma oranı %49,5 iken, çalışabilen engellilerin işgücüne katılım oranı sadece %22'dir. İşsizlik konusundaki tablo ise daha karanlık durumdadır. Ülkemizde genel işsizlik oranı, resmi rakamlara göre %13 civarındayken bu oran, engelliler arasında %78'ler seviyesindedir. Yani her 10 engelliden yaklaşık 8'i işsizdir.

Bu veriler neden önemlidir?

Engellilikle yoksulluk arasındaki doğrudan ilişki engellilerin ve onlarla bağlantılı olarak engelli ailelerinin taleplerinde ekonomik konuların ilk sırada yer almasına neden olmaktadır.

Engellilerin mali desteğe ihtiyaç duyması, istihdam sürecine dahil edilmeleri, engelli aylıkların bağlanma kriterlerinin hayatın gerçeklikleriyle uyumlu olması ve daha da çoğaltılacak konular engellilerin insan onuruna yaraşır bir yaşam sürmeleri için zorunlu olan talepler ve haklardır. Türkiye nüfusunun ne kadarının engellilerden oluştuğu resmi olarak bilinmese de dünya genelinde nüfusun yaklaşık %10-12'sinin engelli kişilerden oluştuğu kabul edilmektedir. Buna göre Türkiye nüfusunun yaklaşık 10 milyonu engellilerden oluşmaktadır. Bu sayı aile bireyleriyle beraber 30-40 milyonu bulmaktadır.

Diğer bir ifadeyle buralarda konuşulan konular ülke nüfusunun yarısını ilgilendiren konulardır. Engellilerin toplumsal yaşama katılmalarının önünde eğitim, sağlık, istihdam, erişilebilirlik, ekonomik olanaksızlıklar gibi çok fazla zorluklar bulunmaktadır. Bu zorlukların her biri engelliler için hak ihlalleri doğurmaktadır.

Engellilerin maruz kaldığı hak ihlallerini, zorlukları onlarla ve aynı şekilde yaşayan fakat görünmeyen, yok sayılan, farkında olunmayan başka bir kesim daha bulunmaktadır bunlar evde engelli bakımını üstlenen kadınlardır! Evet, engelli bakımını sadece kadınlar üstlenmemektedir, erkekler de bu sorumluluğun altına girmektedir.

Dünya genelinde evde engellilerin bakımını üstlenenlerin %42'sini kadınlar oluştururken bu oran Türkiye'de %91'dir.

Bu durumda olan kadınların sayısının ise 536bin civarında olduğu tahmin edilmektedir. Hastalık, yaşlılık, engellilik gibi durumlardan dolayı başkalarının bakımına ihtiyaç duyulması durumunda bakım sorumluluğu devlete aittir. Devlet bu sorumluluğunu ailelere ve büyük oranda da kadınlara, annelere bırakmış durumdadır.

Evde engelli bakımını üstlenen kadınlar ne tür sorunlar, zorluklar, hak ihlalleri yaşamaktadır;

- Engelli bakımından dolayı çalışma hayatına katılamamaktadırlar,
- Ekonomik gelirden ve yoksulluktan dolayı temel ihtiyaçlarını karşılayamamaktadırlar,
- Bakımı yapılan engellinin her türlü ihtiyaçlarını; ekonomik, sağlık, kişisel bakım gereksinimini karşılamak zorundadırlar,
- Engellinin bakımını üstlenecek başka kimseler yoksa hastaneye gidememekte, sosyal yaşama katılamamaktadırlar,
- Kendisinden sonra bakımını yaptığı engellinin nasıl hayatını devam ettireceğini düşünmek zorunda kalmakta ve hatta bir anne olarak çocuğunun kendisinden önce ölmesini istemek zorunda kalmaktadırlar,
- Günün 24 saatini ve hayatlarının tamamını bakımını yaptıkları engellilere bağlı ve bağımlı yaşamaktadırlar. Yani engelli ve bakımını üstlenen kişi ikisi beraber tek kişi hayatı yaşamaktadırlar.

Engelli bakımını üstlenenlerin büyük çoğunluğunun kadınlar olması bu kesimlere özgülenmiş politikaların ve hakların düzenlenmesi gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır.

Hazırlanan rehber engelli bakımı konusundaki bilgi ve hakları kadınlara özgüleyerek düzenlemek amacıyla hazırlanmıştır.

50 SORU 50 CEVAP

1

ENGELLİ RAPORU NEREDEN ALINIR?

Engelli raporu; Sağlık Bakanlığı'nın sisteminde kayıtlı olan, eğitim ve araştırma hastanelerinden, devlet hastanelerinden veya Sağlık Bakanlığı'na bağlı üniversite hastanelerinin herhangi birinden alınmalıdır.

ENGELLİ RAPORU NASIL OLMALIDIR?

2

Sağlık Bakanlığı'na kayıtlı, tam teekküllü bir hastanenin sağlık kurulu tarafından düzenlenmeli ve engelli oranı en az yüzde 50 ve üzeri olmalı ve "Ayrı Engelli" kısmında "Evet" yazmalıdır.

ENGELLİ RAPORU SÜRELİ OLURSA NE OLUR?

3

Sürelı raporlarda rapor süresinin sonuna gelmeden yenilenmeli ve Sosyal Güvenlik Kurumu'na sunulmalıdır. Rapor süresi geçtiği takdirde bakım maaşı kesilmektedir.

4

BAKIM HİZMETİ VE EVDE BAKIM HİZMETİ NEDİR?

Bakım hizmeti, günlük hayatını sürdürme sürecinde bakıma ihtiyacı olan engelli bireylerin kişisel bakım ve psiko-sosyal destek hizmetlerini ifade etmektedir. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından engelli bireylerin sevgi ve ilgi gördükleri aile ortamından kopmadan ya da güvenli sürdürebilmeleri için sundukları bakım hizmetleridir. Evde bakım hizmeti; yaşlı, engelli, yata bağımlı, kronik hastalığa sahip ya da herhangi bir ameliyat sonrası iyileşme döneminde olan bireylerin tedavilerine destek olarak yaşam kalitesini artırmak ve bu kişilerin sosyal hayata daha rahat bir şekilde uyum sağlamasına yardımcı olmak amacıyla evde sunulan fizyolojik, psikolojik ve tıbbi bakım modeli şeklinde tanımlanabilir.

BAKIMA İHTİYACI OLAN ENGELLİ NE DEMEKTİR?

5

Engellilik sınıflandırmasına göre ağır engelli olduğu belgelenenlerden; günlük hayatın alışılmadık, tekrar eden gereksinimlerini önemli ölçüde yerine getirememesi nedeniyle hayatını bağımsızlığının yardımı ve bakımı olmadan devam ettiremeyecek derecede düzensiz olduğu bakım raporu ile tespit edilenlerdir.

6

BAKIMA MUHTAÇ ENGELLİLİK DURUMU NEDİR? KİMLER FAYDALANABİLİR VE NE KADAR AYLIK BAĞLANIR?

65 yaşından küçük, 18 yaşından büyük olup, bağımsızlığının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek şekilde engelli (engel oranı %70 ve üzerinde olan) ve herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan gelir yada aylık haklarından faydalanamayan, her türlü gelirleri ile Medeni Kanunumuza göre nafaka yükümlüsü yakınlarından sağladığı yada sağlayabileceği nafaka miktarının aylık ortalaması, 2022 sayılı Kanun'un 1. maddesinde belirtilen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutardan daha az geliri olan Türk vatandaşlarına ödenen aylıktır. Muhtaçlık sınırının %300'ü tutarında ödenen aylıktır.

İstenilen Belgeler:

a) Başvuru Formu (Bu formda yer alan; aylık istek dilekçesi ile mal bildirim belgesi aylık talebinde bulunan tarafından doldurulup, imzalanacaktır. Muhtaçlık belgesi, ikametgâh il mühaberi ve vukuatlı nüfus kayıt örneği ise yetkililerce doldurularak imzalanacak ve mühürlenecektir.)

b) Engelli Ölçütü, Sınıflandırması ve engellilere verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik gereğince alınacak Sağlık Kurulu Raporu.

7

EVDE BAKIM PARASI NEDİR?

Engelli bireylerin hayatlarını evde yürütmelerini sağlamak üzere engellinin bakımını üstlenen akrabası, vasisi gibi üçüncü ki ilere Aile ve Sosyal Politikalar I Müdürlü ü tarafından ödenen ücrettir.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI TARAFINDAN ENGELLİ BİREYLERE SUNULAN BAKIM HİZMETLERİ NELERDİR?

8

1- Resmi Yatılı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri/Engelsiz Ya am Merkezleri Bedensel, zihinsel ve ruhsal engeli nedeni ile günlük hayatın tekrar eden gereklerini yerine getiremeyecek durumda olan engelli bireyler herhangi bir gelirin olup olmasına bakılmaksızın bu merkezlerimizden ücretsiz olarak bakım hizmeti alabilmektedir. Yatılı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezlerinde bakım hizmeti yanında rehabilitasyon hizmetleri de sunulmaktadır. Resmi Yatılı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezlerinden bakım hizmeti alabilmek için hizmet alacak olan engelli bireye ait engelliler için sa lık kurulu raporu gereklidir. Yatılı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezlerinden bakım hizmeti alabilmek için ba vuru Aile, Çalı ma ve Sosyal Hizmetler I Müdürlüklerine, Sosyal Hizmet Merkezlerine ya da do rudan Yatılı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezlerine yapılabilir.

1) Umut Evleri:

Resmi bakım merkezlerinde bakım hizmeti alan engelli bireylerin sosyal hayata katılımlarını sa lamak amacıyla engelli bireylerin müstakil ev veya apartman dairelerinde en fazla 6 kapasiteli olan hizmet yerleridir. Resmi bakım merkezlerinde bakım hizmeti almakta olan engelli bireylerden durumları uygun olanların meslek elemanlarının olumlu raporu do rultusunda merkezlerin ek ünitesi olan "Umut Evi" olarak isimlendirilen evlerde, toplum ya amına aktif katılımlarının sa lanarak, bakım-larının gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

2) Gündüz Bakım Merkezleri:

Engellisine bakan aile bireylerinin gün içerisinde kendilerine de vakit ayırıp sosyal hayata katılmalarını sa lamak ve engelli bireylerin ailesi yanında çevresinden koparılmadan bakımını sa lamak amacıyla tam veya yarı zamanlı olarak engelli bireylere sunulan sadece gündüz hizmet veren bakım merkezleridir. Gündüzlü hizmet veren merkezlerde engelli bireyin öz bakım ihtiyaçlarının kar ılanmasının yanı sıra toplumsal hayata katılımlarını sa lamak üzere e itim, sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler yürütülmüştür. Gündüzlü bakım merkezinden bakım hizmeti alabilmek için hizmet alacak olan engelli bireye ait engelli sa lık kurulu raporu gereklidir. Gündüz bakım merkezlerinden bakım hizmeti alabilmek için ba vuru Aile ve Sosyal Hizmetler I Müdürlüklerine, Sosyal Hizmet Merkezlerine ya da do rudan Gündüz Bakım Merkezlerine yapılabilir.

3) Geçici Misafir Bakım Hizmeti:

Evde bakım deste i alan engelli bireylerin aileleri ba ta olmak üzere, tüm engelli ailelerinin yıl içerisinde hac, umre, sa lık gibi çe itli nedenlerle engelli bireylerinden geçici süreyle ayrı kalacak olmaları halinde, engelli bireylere yatılı hizmet veren yerlerdir. Engelli bireyin veya yasal temsilcisinin dilekçesi, engelli sa lık kurulu raporu, hizmet sözleşmesi ve bir meslek elemanının de erlendirme raporuna istinaden engelli birey 'Geçici Misafir Bakım Hizmeti' ne başvurabilir. Geçici misafir bakım hizmetinden yararlanabilmek için başvuru Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüklerine, Sosyal Hizmet Merkezlerine ya da doğrudan o ilde bulunan Resmi Bakım ve Rehabilitasyon Merkezlerine yapılabilir.

2- Özel Bakım Merkezleri

Bakıma ihtiyacı olan engelli bireylerin gerçek kişi veya özel hukuk tüzel kişileri tarafından açılan ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri tarafından denetlenen özel bakım merkezlerinde de bakım hizmeti almaları mümkündür. Özel Bakım Merkezlerinden bakım hizmeti alabilmek için hizmet alacak olan engelli bireye ait engelli sa lık kurulu raporunda 'a ır engelli' ya da 'tam ba ımlı engelli birey' ibaresinin yer alması gereklidir. Özel Bakım Merkezlerinden bakım hizmeti alabilmek için başvuru Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüklerine, Sosyal Hizmet Merkezlerine ya da doğrudan Özel Bakım Merkezlerine yapılabilir.

9

EVDE BAKIM PARASI ALMANIN ŞARTLARI NELERDİR?

- Engelli bireylerin evde bakım parası alabilmesi için üç şart gereklidir.
1. Her ne ad altında olursa olsun her türlü gelirleri toplamı esas alınmak suretiyle kendilerine ait veya bakmakla yükümlü olduğu birey sayısına göre kendisine düşen ortalama aylık gelir tutarının, bir aylık net asgari ücret tutarının 2/3'ünden daha az olduğu bakım raporu ile tespit edilmesi,
  2. Engelli bireyin heyet raporu veren hastanelerden aldığı Sa lık Kurulu Raporunun "a ır engelli" kısmında mutlaka "Evet" ibaresi bulunması,
  3. Engelli bireyin bakımının yardımı olmadan hayatını devam ettiremeyecek şekilde bakıma muhtaç olması gerekli olduğunun bakım heyeti raporu ile tespit edilmesi.

EVDE BAKIM PARASI İÇİN NEREYE BAŞVURULUR?

10

Evde bakım parası alabilmek için engelli bireyin ikametgâhının bulunduğu yerdeki Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'ne veya varsa Sosyal Hizmetler İlçe Müdürlüklerine başvurulması gerekmektedir. Sosyal Hizmetler İlçe Müdürlüklerinin bulunmadığı yerlerde ise Kaymakamlıklara başvuru yapılabilir.

11

EVDE BAKIM MAAŞI İÇİN İSTENEN BELGELER NELERDİR?

- T.C. Kimlik Numarası beyanı,
- Engelli sağlık kurulu raporu,
- Engelli sağlık kurulu raporu,
- Bakmakla yükümlü olunan bireyler kapsamındaki kişilerin gelir ve mal durumuna ilişkin yazılı beyanı ve taahhüdü ile beyanın içeriğine dair belgeler,
- Kişi adet vesikalık fotoğrafı,
- Varsa örenim durumunu gösterir belge veya sureti,
- Engellinin vasisi var ise, vesayete ve vasi atanmasına ilişkin mahkeme kararı. Bedensel engelli olanlar için vasi kararı istenmez.
- Anne babanın boşanması olması hâlinde, boşanma ilişkin mahkeme kararı,
- İl müdürlüklerince, beyan edilen T.C. Kimlik Numarası üzerinden elde edilecek nüfus cüzdanı sureti, aile nüfus kayıt örneği ve ikametgâh adres belgesi dosyaya eklenecektir.
- Belgeleri tamamlanan engelli ve ailesi hakkında, bakım hizmetleri değerlendirme heyeti, engelli ve ailesini ikametgâhında, ikametgâh adresinde yaşamıyorlar ise fiilen yaşadıkları yerde ziyaret ederek, bakım raporunu hazırlar. Ayrıca, terk edilmiş ve kimsesiz engellilerin belirtilen belgeleri tamamlayamaması durumunda, İl Müdürlüğü önce belgelerin tamamlanması için yardım sağlar.
- Bakım raporunun hazırlanması sürecinde, engelliye ait veya bakmakla yükümlü olunan birey sayısına göre engelliye düşen gelir ile engellinin ve ailesinin fiziksel, zihinsel, duygusal, psiko-sosyal ve demografik özellikleri ve özgeçmişleri, engeli ve engelliye kabullenme durumu tespit edilerek engellinin hakları, yararlanabileceği özel eğitim, mesleki rehabilitasyon, tıbbi tedavi ve rehabilitasyon, sosyal yardımlar, koruyucu aile, evlat edinme gibi hizmetler hakkında değerlendirme yapılır, varsa kanaat ve teklif belirtilir. Ayrıca gözlemlenen yaşam standardı ile beyan edilen gelir arasında farklılık görülmesi hâlinde, gelire ilişkin ilave bilgi ve belge istenir ve resmi veya özel kişi, kurum ve kuruluşların bilgilerinden yararlanılır.
- Acil durumlar hariç başvuru sırasına göre değerlendirilir.

EVDE ENGELLİ BAKIM MAAŞI İÇİN GELİR KRİTERİ NEDİR?

12

Eve giren resmi gelirin hanenizde ya ayan bireylere bölümünde ki i ba ına dü en gelirin, asgari ücretin 3/2 (üçte iki) geçmemesi gerekir. 2022 yılı için ailede ya ayan ki i ba ına dü en gelirin 2.835,60TL'den fazla olmaması gerekmektedir.

13

EVDE BAKIM MAAŞI BAŞVURUSU KABUL EDİLENLERİN YAPMASI GEREKEN İŞLEMLER NELERDİR?

1. Bakım raporu ve istenmi tüm belgeleri içeren dosya olu turulur.
2. Evde bakım maa ının yatırılaca ı banka hesabının açılması istenir.

EVDE BAKIM MAAŞI BAŞVURUSU KAÇ GÜNDE SONUÇLANDIRILIR?

14

Belgelerin eksiksiz teslim edilmesi ve il müdürlü ü bünyesinde görev alan Bakım Hizmetleri De erlendirme Heyeti tarafından engellinin hanesinde gerçekleştirilecek inceleme sonucunda il müdürlü ü onayı ile ba vuru sonuçlandırılır.

Talebinin olumsuz de erlendirilmesi halinde engelliye veya yasal temsilcisine l Müdürlü ün ce 30 gün içinde yazılı olarak bildirilir. Acil durumlar hariç ba vuru sırasına göre i lem yapılır.

15

EVDE BAKIM MAAŞI BAŞVURUSU KABUL EDİLMEYENLERİN YAPMASI GEREKEN İŞLEMLER NELERDİR?

1. İl müdürlüğü önce, engellinin veya yasal temsilcisinin talebinin olumsuz değerlendirildiği, engelliye veya yasal temsilcisine 30 gün içinde yazılı olarak bildirilir.
2. Engelli veya yasal temsilcisi tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde bakım raporuna itiraz edebilir.

İtiraz talebi il müdürlüğü önce de değerlendirilir, gerek görülmesi hâlinde yeniden bakım raporu hazırlanması için farklı personelden oluşan bakım hizmetleri değerlendirme heyeti görevlendirilerek işlem yapılır. Yapılacak itirazlarda ikinci Bakım Hizmetleri Değerlendirme Heyetinin verdiği karar nihai karardır. İtiraz konusu sağlık kurulu raporu kaynaklı ise il müdürlüğü durumu il sağlık müdürlüğüne bildirerek Engellilik Ölçütü, Sınıflandırması ve Engellilere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmeliğe göre işlem yapılmasını ister. İl müdürlüğü yeni sağlık kurulu raporu doğrultusunda gerekli işlemi yapar.

16

EVDE BAKIM MAAŞI BAĞLANAN ENGELLİLERİN DURUMLARININ TAKİBİ NASIL YAPILIR?

Sosyal Hizmetler Müdürlüklerince görevlendirilen yetkililer yılda en az bir kez veya ihtiyaç duyulduğu zaman bakım hizmetini verecek kişiye, bakım hizmetinin verilmesinde uygulanacak usul ve esaslar dâhilinde rehberlik eder ve bakım hizmetinin bireysel bakım planı doğrultusunda verilip verilmediğini inceler, bakımla yükümlü olduğu birey sayısında değişiklik olup olmadığını gözlemler ve gelirlerinde değişiklik olup olmadığını hakkında bilgi alır.

Tespitlerine, gözlemlerine ve aldığı bilgilere ilişkin rapor hazırlayarak il müdürlüğüne bildirir. İl müdürlüğü rapora göre işlem yapar.

BAKIM MAAŞI ALANLARIN BİLDİRİM ZORUNLULUĞU NEDİR?

17

Bakım hizmeti alan engelli bireyin vefatı halinde bakım hizmeti veren kişi en geç on beş gün içinde durumu il müdürlüğüne bildirmek zorundadır. Aksi takdirde sorumlular hakkında hukuki ve idari işlem yapılır.

18

ENGELLİ BAKIMI YAPAN VEYA HANE İÇİNDEKİ GELİR DEĞİŞİKLİĞİ NE ZAMANA KADAR BİLDİRİLMELİ?

Bakıma muhtaç engelli veya yasal temsilcisi, bakmakla yükümlü birey sayısındaki ve engellinin ve bireylerin gelirlerindeki değişiklikleri bir ay içinde il müdürlüğüne bildirmek zorundadır.

Geliri hakkında yalan veya yanlış beyanda bulunan veya sahte belge veren veya gelirini saklayan kişi ile geliri hakkındaki değişiklikleri süresinde bildirmeyenler hakkında gerekli yasal işlem yapılır.

19

BAKIM VEREN KİŞİ İLE BAKIMA İHTİYACI OLAN ENGELLİ AYNI ADRESTE İKAMET ETMEK ZORUNDA MI?

Bakıma ihtiyacı olan engelli ile akrabasının aynı adreste ikamet etmesi gerekir. Ancak, bakıma ihtiyacı olan engelliye bakacak ba ka ki inin bulunamaması durumunda bakım hizmetleri de erlendirme heyetinin de bakım hizmetinin verilmesinde sorun veya yetersizlik olmayacağına kanaat getirmesi artıyla, bakım hizmeti her gün rahatlıkla gelinip gidilebilecek yakınlıktaki farklı adresteki akraba tarafından da verilebilir. Bu durumda, bakıma ihtiyacı olan engellinin yirmi dört saat içindeki tüm bakım ihtiyacının giderilmesi ve fiilen en az sekiz saat bakıma ihtiyacı olan engelli ile birlikte olunması ve bakım raporunda sekiz saatten az olmamak üzere kaç saat birlikte olunacağını belirtilmesi gereklidir.

Bakıma ihtiyacı olan engellinin ikametgâh adresinin de i mesi hâlinde akrabası tarafından en geç on be gün içinde il müdürlü üne bildirilmesi zorunludur. Aksi takdirde sorumlular hakkında hukuki veya idari i lem yapılır.

BAKIMA İHTİYACI OLAN ENGELLİNİN ADRES DEĞİŞİKLİĞİ BİLDİRİMİ KAÇ GÜN İÇİNDE YAPILMALI?

20

Bakıma ihtiyacı olan engellinin ikametgâh adresinin de i mesi hâlinde akrabası tarafından en geç on be gün içinde il müdürlü üne bildirilmesi zorunludur. Aksi takdirde sorumlular hakkında hukuki veya idari i lem yapılır.

21

BAKIM HİZMETLERİ ENGELLİNİN AKRABASININ VEYA BAKICI PERSONELİNİN İKAMETGAHINDA VERİLEBİLİR Mİ?

Bakıma ihtiyacı olan engellinin veya yasal temsilcisinin talep etmesi hâlinde, bakım hizmeti Genel Müdürlü ün denetim ve rehberli inde bakıma ihtiyacı olan engellinin akrabası veya bakıcı personel tarafından engellinin veya akrabasının ikametgâhında verilebilir.

Bu durumda engellilere sunulan bakım hizmeti ücreti, engellinin akrabasına veya bakıcı personeli istihdam eden bakım merkezine il müdürlü ü tarafından aylık olarak ödenir.

22

EVDE BAKIM YARDIMINDA KİMLER AKRABA SAYILIR?

Üveyler dâhil olmak üzere bakıma muhtaç engellinin; e i, çocukları ile çocuklarının e leri, anne ve babası ile bunların anne ve babası, torunları ile torunlarının e leri, karde leri ile karde lerinin e leri, karde lerinin çocukları ile karde çocuklarının e leri, e inin anne ve babası, e inin karde leri, e inin karde lerinin e leri ile çocukları, amcaları ve amcalarının e leri, amca çocukları ile bunların e leri, halaları ile halalarının e leri, hala çocukları ile bunların e leri, dayıları ve dayılarının e leri, dayı çocukları ile bunların e leri, teyzeleri ve teyzelerinin e leri, teyze çocukları ile bunların e lerinden her birini ifade eder.

BAKIM AYLIĞI NE KADAR SÜRE ALINABİLİR?

Evde a ır engellinin bakımı fiili olarak yapıld ı müddetçe bakım ayl ı ödenmeye devam edilir.

23

24

EVDE BAKIM YARDIMINDA ENGELLİYE KAÇ SAAT HİZMET VERİLMELİDİR?

Engellinin hanedeki akrabası tarafından 24 saat bakımının yapılması esas olmakla birlikte Bakım Hizmetleri De erlendirme Heyeti'nin uygun görmesi ve hanesinde bakımını üstlenecek akrabası olmaması halinde yakında ikamet eden akrabası tarafından en az 8 saat bakımının yapılması gerekmektedir.

25

YENİLENEN ENGELLİ SAĞLIK KURULU RAPORUNA İTİRAZ NASIL YAPILIR?

Engelli Sa lık Kurulu raporuna; engellinin kendisi, velisi, vasisi veya raporu isteyen kurum tarafından itiraz edilebilir. İlgililer itiraz dilekçesi ve ilk Engelli Sa lık Kurulu raporunun tasdikli bir örne i ile birlikte, bulundu u ilin sa lık müdürlü üne ba vurur.

İ Sa lık Müdürlü ü'nce, Engelli Sa lık Kurulu raporu alacak ki i en yakın farklı bir Engelli Sa lık Kurulu raporu vermeye yetkili hastaneye gönderilir. tiraz edilen Engelli Sa lık Kurulu raporu ile itiraz üzerine verilen Engelli Sa lık Kurulu raporundaki kararlar aynı yönde ise Engelli Sa lık Kurulu raporu kesinle ir.

Engelli Sa lık Kurulu raporlarının farklı olması durumunda, ki inin ikamet etti i yere en yakın bir hakem hastaneye, ki i-nin yeniden muayene edilmesi ve Engelli Sa lık Kurulu raporu tanzim edilmesi amacıyla yine il sa lık müdürlü ü kanalıyla gönderilir. Hakem hastanenin Engelli Sa lık Kurulu'nca verilen kararı kesindir.

HAKEM HASTANEYE SEVKLERDE YOL VE GÜNDELİK ÖDEME YAPILIYOR MU?

26

Yol ve gündelik ödemesi sigortalının kendisine ve bakmakla yükümlü bulunduğu hak sahiplerine yani anne, baba, e ve çocuklara yapılan ve yerleşim/çalı mal alanı dışında ki bir sağlık kuruluşuna yapılan sevk durumlarında SGK tarafından karşılanan masraflardır.

Bunun için şu şartlar gerekmektedir;

-Kişilerin, müracaat ettikleri sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusunda yapılan hekim veya di hekiminin muayenesi veya tedavisi sonrasında, gerekli teşhis veya tedavi cihazlarının veya ilgili branş uzmanının bulunmaması gibi tıbbi ve zorunlu nedenlerle yerleşim yeri dışındaki sağlık hizmeti sunucusuna sevk yapılması,

-Sevkin, Sosyal Güvenlik Kurumunca belirlenen istisnalar hariç olmak üzere, sözleşmeli ikinci veya üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusunca yapılması olması, (aile hekiminin yapacağı sevkler kabul edilmeyecektir)

-Hasta sevk belgesinin doldurulması ve sevk belgesinde hekim imza ve kaşesinin bulunması gerekmektedir, (Baş hekim onayına gerek bulunmamaktadır),

-Sevkin yapıldığı gün de dahil olmak üzere 5 iş günü içerisinde sevk edilen hastaneye gidilmesi olunmalıdır.

27

BAKIM HİZMETİNİN VASİ TARAFINDAN VERİLMESİ DURUMUNDA BAKIM MAAŞI ÖDENİR Mİ?

Bakıma ihtiyacı olan engelli veya vasisinin resmi veya özel bakım merkezinden bakım hizmeti almayı istememesi ve bakımını üstlenecek akrabası da bulunamaması halinde; vasisinin bakım hizmetini vermeyi talep etmesi ve bakım hizmetleri de erlendirme heyetinin uygun görmesi artıyla, vasi yönetmelikteki esaslar dâhilinde akraba kabul edilerek bakıma ihtiyacı olan engelliye bakım hizmeti verebilir ve bu hizmet karlılığında bakım ücreti alabilir.

BAKIMI YAPILAN ENGELLİ BİREYİN YAŞI BAKIM MAAŞININ BAĞLANMASINI ETKİLER Mİ?

28

Bakım maaşı bağlanmasında engelli bireyin yaşı önemli değildir. Önemli olan bakıma ihtiyacı olmasının tespitidir.

29

EVDE BAKIM MAAŞI ALAN BİRİ SİGORTALI ÇALIŞABİLİR Mİ?

Yakınlarına bakım sağlayanlar, hane içindeki bakım alanı en gelir düzeyi belirtilen azami tutarı geçmeyecek şekilde ikinci bir işte çalışabiliyor.

30

EVDE SİGORTALI ÇALIŞAN OLURSA ENGELLİ MAAŞI KESİLİR Mİ?

Re it olmayan engellinin maaşını alan ebeveynleri ya da bakıcıları engelli bireyle aynı evde yaşıyorlarsa maaş kesilir. Aynı evde yaşıyorlar fakat bakımlarını üstlenmiyorlarsa maaş yine kesilecektir. Engelli maaşını engellinin ihtiyaçları için harcanmıyorsa ve keyfi nedenlerle harcanıyorsa maaş yine kesilecektir.

EVDE ENGELLİ BAKIMINI ÜSTLENİRKEN BAŞKA BİR İŞTE ÇALIŞAN KADINLARIN HAKLARI NELERDİR?

31

- Tayin hakkı
- Gelir vergisi indirimi
- Nöbet muafiyeti ve izin hakkı
- Engelli çocuğu olan çalışan anneler için erken emeklilik hakkı
- Senelik izin hakkı
- Mazeret izni
- Refakat izni

32

BAKIM YAPACAK KİŞİNİN KENDİSİNİN DE ENGELLİ OLMASI DURUMUNDA BAKIM AYLIĞI ALINABİLİR Mİ?

Bakıcının da a ır engelli olması halinde, engelli yakınına bakıcı olamaz.

33

ENGELLİ BİREYİN GAYRİMENKUL SAHİBİ OLMASI BAKIM MAAŞI BAĞLANMASINI ETKİLER Mİ?

Engelli bireyin kendisine ait ev, arsa, araba vb. mallara sahip olması maa ın ba lanmasına engel de ildir. Ancak ev, arsa, araba kirada ve gelir getiriyorsa hane gelirin e dahil edilir.

EVDE BAKIM MAAŞINA HACİZ KONULABİLİR Mİ?

Evde bakım maa ı engellinin veya bakımı yapan ki inin borcundan dolayı herhangi bir kurulu , i letme, ahıs tarafından haczedilemez.

34

35

EVDE BAKIM MAAŞI İPOTEK GÖSTERİLEREK BANKA KREDİSİ ÇEKİLEBİLİR Mİ?

Evde bakım maaşını gösterilip bankadan kredi alınamaz.

36

EVDE BAKIM MAAŞI ALINMASI DURUMUNDA REHABİLİTASYON HİZMETLERİNDEN FAYDALANMAK MÜMKÜN MÜDÜR?

Engelli ailelerinin sosyal hayata katılımını sağlamak amacıyla evde bakım maaşı alınan engelli bireyin Bakanlıkça belirlenen gündüzlü hizmet veren aile danışmanlığı ve rehabilitasyon merkezlerinin bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden haftada 16 saati geçmemek kaydıyla faydalanmaları ve Geçici ve Misafir Olarak Bakım Hizmeti Genelgesi (2010/12) kapsamında uygun olan bakım ve rehabilitasyon merkezlerinde bir yıl içinde en fazla 30 gün olmak kaydıyla geçici ve misafir olarak kalması halinde bakım maaşı kesilmez.

ENGELLİ BAKIMI YAPANLAR VERGİ İNDİRİMİNDEN FAYDALANABİLİRLER Mİ?

37

Engelli bakımından sorumlu olan çalışan engelli çalışanlar gibi vergi indiriminden faydalanabilmektedir.

38

ENGELLİ BAKIMINI YAPAN KADINLAR VERGİ İNDİRİMİNDEN FAYDALANMAK İÇİN NEREYE BAŞVURABİLİR?

Engellilik indiriminden yararlanmak isteyen engelliler ve bakmakla yükümlü olanlar gerekli belgelerle birlikte Vergi Dairesi Başkanlığı olan illerde ilgili Grup Müdürlüğüne, Vergi Dairesi Başkanlığı olmayan illerde ise Defterdarlıklara başlı Gelir Müdürlüğüne, Başsız Vergi Dairesi bulunan ilçelerde Vergi Dairesi Müdürlüğüne, Vergi Dairesi bulunmayan ilçelerde ise Mal müdürlüklerine bir dilekçe ile başvurabilirler. Başvuru dilekçesi Adana, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bursa, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Konya, Kocaeli, Malatya, Manisa, Mersin, Muğla, Samsun, Sakarya, Tekirdağ, Trabzon, Van, Gaziantep ve Zonguldak illerindeyse Vergi Dairesi Başkanlığına Makamına diğer illerdeyse Defterdarlık Makamına yönelik yazılmalıdır.

39

ENGELLİ BAKIMINI YAPANLARIN VERGİ İNDİRİMİNDEN FAYDALANMASI İÇİN GEREKLİ BELGELER NELERDİR?

- O iş yerinde çalıştığına dair işveren tarafından imzalanıp kağıtlenmiş yazı,
- Vergi indirimi için Müracaat Dilekçesi,
- Engelli olup bakmakla yükümlü kişinin T.C. Kimlik Numarası,
- Engelli yakına bakmakla yükümlü olduğunu gösteren belge,
- Engellilik durumunu gösteren Sağlık Kurulu Raporunun aslı veya noter tasdikli örneği.

MALİYE BAKANLIĞI MERKEZ SAĞLIK KURULU HASTANE RAPORLARINDA Kİ ORANLARI DÜŞÜRÜLEBİLİR Mİ?

40

Maliye Bakanlığı Merkez Sağlık Kurulu de erlendirmeye aldı ı sa lık raporlarında ki oranları dü ürmektedir fakat Danı tay "...sa lık raporlarında yer alan Sakatlık bulgularına göre sakatlık oranının yüzde olarak belirleme konusunda Merkez Sa lık Kuruluna herhangi bir yetki tanınmamı tır..." diyerek Maliye Bakanlığı Merkez Sa lık Kurulu'nun hastanelerin verdi i sa lık raporlarında ki engel oranını dü ürmesini ortadan kaldırmı tır.

41

ANNE BABASI BOŞANMIŞ ENGELLİNİN EVDE BAKIMI NASIL OLUR?

Anne babası bo anan engelli bireylerin velayeti almayan ebeveyni tarafından bakılması halinde (örne in velayet babada iken annesi tarafından bakılacak olması halinde) bakım maa ı ba lanır.

Ancak yönetmeli in ilgili maddeleri gere ince velayeti alan ebeveynin geliri ayrı hanede oturuyor olsa da hane gelirine dahil edilir.

42

EVDE BAKIM AYLIĞI SORGULAMASI NASIL YAPILIR?

Evde Bakım aylı ı ödemelerini E Devlet üzerinden sorgulayabilirsiniz. TC kimlik numaranız ile E Devlet ifrenizi kullanarak giri yaptıktan sonra arama çubu una "Engelli Evde Bakım Ödeme Bilgileri Sorgulama" yazın ve tıklayın. Açılan sayfada maa ödemesi ile ilgili detayalara ulaabilirsiniz. Engelli Evde Bakım Ödeme Bilgileri Sorgulama özelli i Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı sekmesinin altında bulunur.

45

BIRDEN FAZLA ENGELLİ ÇOCUĞU OLAN ANNE HER ÇOCUĞU İÇİN AYRI AYRI OLARAK BU HAKTAN FAYDALANABİLİR Mİ?

Birden fazla a ır engelli çocu u olan anneler sade çocuklarından birisi için bu haktan faydalanabilir.

BAKIMA MUHTAÇ ENGELLİ ÇOCUĞU OLAN ANNENİN ERKEN EMEKLİLİK PRİMİ HESAPLAMASINDAN YARARLANMA SÜRESİ NE KADARDIR?

46

Çocu un ya adı ı süre boyunca anne prim eklenmesi ve ya haddinden dü ülmesi hakkında faydalanabilir.

47

EVLATLIK EDİNMELEDE ANNELER BAKIMA MUHTAÇ ÇOCUK ÜZERİNDEN ERKEN EMEKLİLİK HAKKINDAN FAYDALANABİLİR Mİ?

Bakıma muhtaç çocu un evlatlık edinilmesinde de anne erken emeklilik hakkına sahip olur fakat çocuk, Çocuk Esirgeme Kuru mu'ndan yatılı olarak faydalanıyorsa anne bu hakkı kullanamaz.

48

BAKIMA MUHTAÇ ENGELLİ ÇOCUĞU OLAN ANNE ERKEN EMEKLİLİK İÇİN NEREYE BAŞVURACAK?

Çocuğunun, bakım birinin sürekli bakımına muhtaç durumda malul olduğunun tespitini isteyerek sigortalı annelerin en son çalı malarının geçti i Sosyal Güvenlik Merkezi'ne başvurmaları gerekmektedir.

Başvurulan yer, çocukları "hakem hastaneler" denilen sağlık kurulu bulunan hastanelere sevk eder. Buradan alınan raporla bakıma muhtaçlık başlama tarihi ve annenin primine eklenecek ve ya haddinden düşülecek süreler belirlenir.

EVDE ENGELLİ BAKIMI YAPAN KADINLARIN EMEKLİLİK HAKKI VAR MIDIR?

49

5510 Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na göre evde engelli bakımını üstlenen kadınlar içi/çalı an olarak tanınmamaktadır. Çalı an statüsünde olmadıkları için bu durumda olan kadınların sigorta primleri ödenmemektedir. Evde engelli bakımını üstlenen kadınların emeklilik hakları için sigorta primlerini "isteyen ba lı" olarak kendilerinin ödemeleri gerekmektedir.

50

EVDE ENGELLİ BAKIMINI ÜSTLENEN KADINLARIN SOSYAL GÜVENCELERİNİN OLMASI İÇİN NE YAPILYOR?

Evde a ır engelli bakımını üstlenen kadınların sosyal güvenlik primlerinin devlet tarafından ödenmesi ve emeklilik haklarının sa lanması amacıyla Engelli Çocuk Anneleri ve Gönüllüleri Derne i tarafından “Engelli Bakımını Üstelenen Kadınların Emeklilik Hakkı Tanınsın” kampanyası yürütölmektedir.

Kampanya kapsamında 15.00’den fazla imza toplanmı ve savunuculuk ve lobicilik çalı maları yapılmaktadır. Engelli bakımını üstlenen kadınların emeklilik haklarının verilmesi için TBMM’ye kanun de i ikli i teklifi sunulması amacıyla dernek tarafından hazırlıklar yapılmaktadır.

Bu içerik Avrupa Birliđi Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliđi desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğın sorumluluğu tamamiyla Şenay KEÇECİ'ye aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

50 SORU 50 CEVAP ENGELLİ BAKIMINI YAPAN KADINLARIN HAKLARI

Avrupa Birliđi
**sivil
düşün**

Bu içerik Avrupa Birliđi Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliđi desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğın sorumluluğu tamamiyle Şenay KEÇECİ'ye aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.